

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 3 (50), 2025

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності:
аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетингові
інструменти мінімізації”*

м. Київ, МАУП, 23 грудня 2025 р.

Київ
2025

Ю. В. Лесик, А. А. Телендій

Бюджетно-фінансове забезпечення політики продовольчої безпеки держави в умовах невизначеності 144

О. Л. Донченко, А. А. Телендій

Фінансові механізми мінімізації ризиків продовольчої безпеки в державному управлінні в умовах невизначеності 147

М. М. Брендак, А. А. Телендій

Прогнозування продовольчих ризиків як інструмент стратегічного публічного управління в умовах невизначеності 150

І. М. Капеліста

Роль державної політики у забезпеченні продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку 153

О. О. Мухін

Публічноприватне партнерство у розвитку нерухомості як інструмент мінімізації ризиків продовольчої безпеки 155

М. А. Андрєєв

Соціальна інвестиційна політика як механізм відновлення людського капіталу та підвищення продуктивності економіки в Україні 157

Є. Я. Черняк

Чорноморська зернова ініціатива: можливості та обмеження міжнародного забезпечення продовольчої безпеки в умовах війни 159

О. П. Денега

Аналіз ризиків та фінансово-маркетингові інструменти забезпечення продовольчої безпеки в умовах невизначеності 162

Т. М. Купріянова, Н. В. Макаруч, В. М. МIRONЧУК

Вплив способів зберігання на тривалість періоду спокою мікробульб різних сортів картоплі 164

О. П. Пікіч, О. В. Вишневська

Економічна ефективність комплексного застосування агротехнічних заходів у технології вирощування насіннєвої картоплі 166

О. В. Вишневська, І. В. Левківський

Економічна ефективність виробництва насіннєвої картоплі за використання рістрегуляторів рослин 169

Н. В. Писаренко, М. М. Фурдига,

Н. А. Захарчук, Т. М. Олійник

Селекційний потенціал картоплі як стратегічний ресурс продовольчої безпеки в умовах воєнного стану та кліматичних змін 171

Н. М. Маньковський

Ризик-орієнтоване управління продовольчою безпекою територіальних громад в умовах невизначеності 174

6. Оцінка продовольчої безпеки, потреб у відновленні в Україні та вплив цін на енергоресурси на сільське господарство України. *Kyiv School of Economics*. URL: <https://kse.ua/ua/kse-research/otsinka-prodovolchoyi-bezpeki-ta-potreb-u-vidnovlenni-v-ukrayini>

І. М. КАПЕЛІСТА

канд. наук з держ. упр., доц. ННІУЕБ МАУП

<https://orcid.org/0000-0002-1983-4617>

РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Продовольча безпека є однією з базових складових національної безпеки держави та визначальною передумовою сталого соціально-економічного розвитку суспільства. У сучасних умовах глобалізації, загострення геополітичних конфліктів, кліматичних змін і зростання соціально-економічної нестабільності проблема забезпечення продовольчої безпеки набуває стратегічного значення. Для України актуальність цього питання посилюється наслідками повномасштабної війни, що негативно вплинула на аграрне виробництво, логістичну інфраструктуру, експортний потенціал та платоспроможність населення. За таких умов зростає роль державної політики як ключового інструменту формування ефективної системи продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку.

Продовольча безпека розглядається як стан економіки та суспільства, за якого забезпечується стабільний фізичний та економічний доступ населення до достатньої кількості безпечних і якісних продуктів харчування відповідно до науково обґрунтованих норм споживання. Водночас концепція сталого розвитку розширює дане трактування, акцентуючи увагу на необхідності збалансування економічних, соціальних і екологічних складових агропродовольчої системи, що дозволяє забезпечити потреби нинішніх і майбутніх поколінь.

Актуальність дослідження ролі державної політики у забезпеченні продовольчої безпеки зумовлена трансформацією функцій держави в умовах ринкової економіки та посиленням впливу зовнішніх ризиків. Держава виступає не лише регулятором агропродовольчого ринку, а й активним суб'єктом стратегічного планування, фінансової підтримки аграрного виробництва, фор-

мування продовольчих резервів і реалізації соціальних програм підтримки вразливих груп населення [2]. Ефективна державна політика у цій сфері має базуватися на довгострокових цілях, узгоджених із національними пріоритетами та міжнародними зобов'язаннями у сфері сталого розвитку.

Огляд сучасних наукових досліджень свідчить про комплексний характер проблеми продовольчої безпеки. Так, В. Дудар підкреслює тісний взаємозв'язок між рівнем продовольчої та економічної безпеки держави, наголошуючи на ролі доходів населення, цінової стабільності та ефективності державного регулювання продовольчого ринку [1]. Значна увага в сучасних дослідженнях приділяється інституційним аспектам державної політики у сфері продовольчої безпеки. Доведено, що недосконалість нормативно-правового забезпечення, відсутність системної координації між органами державної влади та недостатній рівень інтеграції галузевих і регіональних програм розвитку знижують ефективність реалізації державної політики [3]. У цьому контексті актуальним є вдосконалення механізмів стратегічного планування та підвищення ролі публічного управління у забезпеченні продовольчої стабільності.

Окремого наукового осмислення потребує вплив воєнних дій на продовольчу безпеку. Дослідження свідчать, що збройні конфлікти призводять до скорочення обсягів виробництва, руйнування інфраструктури, зростання витрат і соціальної вразливості населення, що вимагає від держави впровадження адаптивних та антикризових управлінських рішень [5]. За таких умов державна політика має бути спрямована на підтримку аграрних виробників, відновлення логістичних ланцюгів, розвиток внутрішнього ринку та забезпечення продовольчої допомоги соціально незахищеним верствам населення.

Важливим напрямом державної політики у забезпеченні продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку є стимулювання інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі. Впровадження сучасних агротехнологій, цифрових інструментів управління виробництвом та екологічно безпечних методів господарювання сприяє підвищенню продуктивності та зменшенню негативного впливу на довкілля [4; 5]. Роль держави полягає у створенні сприятливих умов для інновацій шляхом фінансової підтримки, розвитку наукових досліджень і забезпечення трансферу технологій.

Отже, державна політика у сфері продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку є визначальним чинником забезпечення соціально-економічної стабільності та національної безпеки України. Її ефективність залежить від комплексності підходу, узгодженості інституційних механізмів, врахування сучасних викликів і науково обґрунтованих рішень. Реалізація такої політики сприятиме формуванню стійкої продовольчої системи, здатної забезпечити потреби населення в умовах довгострокового розвитку держави.

Джерела

1. Дудар В. Продовольча безпека України та складові її забезпечення у контексті економічної безпеки держави. *Вісник Тернопільського нац. економічного ун-ту*. 2016. Вип. 2. С. 20–32. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/3936>

2. Заходим М. В. Продовольча безпека та її місце у структурі економічної безпеки держави. *Інноваційна економіка*. 2022. № 1. С. 34–41. URL: <https://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/885>
3. Сидненко М. І., Бережівський З. П., Почерніна Н. С. Роль державного регулювання у забезпеченні продовольчої безпеки. *Social Development: Economic and Legal Issues*. 2025. № 3. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel/article/view/139>
4. Клименко Н. Г. Інноваційна державна політика в агропромисловому комплексі України як чинник забезпечення продовольчої безпеки. Харків, 2023. URL: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-5-14>
5. Климчук О. В. Продовольча безпека України в умовах воєнних дій. *Наукові перспективи* (серія “Державне управління”). 2024. № 11(53). С. 216–222. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11\(53\)-216-222](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11(53)-216-222)

О. О. МУХІН

канд. екон. наук, докторант, МАУП, Київ
<https://orcid.org/0009-0005-3038-0002>

ПУБЛІЧНО ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У РОЗВИТКУ НЕРУХОМОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Забезпечення продовольчої безпеки є одним із ключових завдань національної політики України, що безпосередньо впливає на соціальну стабільність, економічне зростання та національну безпеку. У сучасних умовах глобальної невизначеності, технологічних змін та впливу зовнішніх шоків, зокрема повоєнних, особливо важливим стає створення механізмів, здатних мінімізувати ризики дефіциту продовольства, втрат при його зберіганні та диспропорцій у розподілі. Одним із таких механізмів є публічно приватне партнерство (ППП) у розвитку нерухомості стратегічного призначення, що включає логістичні центри, склади, холодильні комплекси, елеватори та інші об'єкти агропродовольчої інфраструктури [1; 2].

ППП дозволяє об'єднати ресурси держави та приватного сектора для реалізації довгострокових інфраструктурних проєктів, забезпечуючи ефективне функціонування об'єктів, що критично важливі для продовольчих ланцюгів. В Україні застосування PPP спрямоване на модернізацію та будівництво об'єктів зберігання та логістики продукції, що зменшує логістичні ризики та втрати продовольства [2].

Аналіз сучасних досліджень показує, що PPP відіграє значну роль у кризові періоди. Зокрема, Комарницька (2024) зазначає, що у умовах геополітичної та економічної нестабільності PPP забезпечує безперервність